

Conclusies derdengeldenonderzoek grote kantoren

Omvang en focus onderzoek

In 2022 en 2023 is onderzoek gedaan naar de derdengelden van grote advocatenkantoren. In het onderzoek zijn 33 kantoren betrokken waar in totaal gezamenlijk 4.130 advocaten werkzaam zijn. Daarmee is ruim 22% van de advocatuur in dit derdengeldenonderzoek betrokken. In de onderzoeksperiode betrof de omvang van de geldstroom van de 33 grootste advocatenkantoren van Nederland ruim € 2,1 miljard. In het onderzoek is een totale waarde van € 1,7 miljard aan transacties tegen het licht gehouden. De geldstroom kent, enkele uitschieters uitgezonderd, een gemiddeld volume van circa € 35 miljoen per kantoor. Vier van de onderzochte kantoren hebben een geldstroom van € 100 miljoen of meer. De trend is dat het gebruik van de derdengeldenrekening bij advocatenkantoren afneemt.

Algemene bevindingen

Over de breedte van het hele onderzoek is de conclusie dat grote advocatenkantoren het beheer van derdengelden op een correcte wijze hebben georganiseerd. Uit de individuele onderzoeken is gebleken dat op verschillende onderdelen ‘puntjes op de i’ gezet kunnen worden. In het onderzoek zijn over het algemeen geen *grote* noch *structurele* onregelmatigheden aangetroffen. Bij een minderheid van de onderzochte advocatenkantoren bleek onduidelijkheid over bevoegdheden. Deze onduidelijkheden zijn inmiddels overal opgelost.

Bijzonderheden

In het bijzonder is aandacht besteed aan naleving van de sancties in de eerste maanden van de invasie in Oekraïne. Van de onderzochte derdengeldenstichtingen zijn geen bijzonderheden geconstateerd met betrekking tot naleving van de sancties. Een ander opvallend gegeven is dat een aantal internationaal opererende kantoren kampt met conflicterende regels van buitenlandse toezichthouders, bijvoorbeeld de Solicitors Regulation Authority (SRA) uit het Verenigd Koninkrijk. Zo gebiedt de SRA regelgeving om bijschrijvingen op de kantoorbankrekening waarvan de herkomst niet direct kan worden vastgesteld, door te geleiden naar een met de Nederlandse derdengeldenrekening vergelijkbare rekening. Dat strookt niet met het gebruik van derdengelden naar de Nederlandse regels. Met de kantoren waar dit speelde is besproken en onderschreven dat de Nederlandse regelgeving voor gaat.

Aandachtspunt

Aandachtspunt voor een aantal kantoren is het overzicht in het aantal bankrekeningen dat in een stichting beheer derdengelden van een advocatenkantoor is ondergebracht. In het kader van valuta is het niet ongebruikelijk om ponden/dollar rekeningen aan te houden. Verdere uitsplitsing van bankrekeningen wordt, in het kader van overzicht en beheer afgeraden.

Vervolg

De bevindingen zijn met alle kantoren individueel besproken. Gebleken is dat de (Nederlandse) regels omtrent het gebruik van derdengelden op onderdelen nadere verduidelijking verdient. Het dekenberaad heeft dit signaal ook besproken met de NOvA die verantwoordelijk is voor de regelgeving op de advocatuur.

De opgedane ervaring met deze onderzoeken zal in 2024 ook ingezet worden bij de verdere invulling van het risicogestuurd toezicht door de deken, dus ook bij kleinere kantoren.